

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

12 жовтня 2016 р. № 15-рщ

м. Запоріжжя

Справа № 02/10-16

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень та розслідувань від 08.07.2016 № 02-98-спр та матеріали справи № 02/10-16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку комунального підприємства «Бердянськводоканал» (71112, м. Бердянськ, пр. Пролетарський, 97, код за ЄДРПОУ 37622628) (далі – КП «Бердянськводоканал», Підприємство),

ВСТАНОВИЛА:

Проведення у справі № 02/10-16 було розпочато розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 15.06.2016 № 45-р за результатами розгляду заяви гр. [інформація з обмеженим доступом] (далі – Заявник), у зв'язку з наявністю в діях КП «Бердянськводоканал», які полягали у не виконанні зобов'язання встановленого Рішенням про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 25.06.2014 №29 по справі №02/19-14 (не приведення змісту та умов Договору про надання послуг з постачання холодної води і водовідведення від [інформація з обмеженим доступом] (далі – Договір), укладеного між Заявником та Підприємством, до вимог Типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (далі - Типовий договір)), ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді виконання рішення не в повному обсязі.

За результатами розгляду справи встановлено наступне.

КП «Бердянськводоканал», згідно зі статутом (нова редакція), затвердженим рішенням сорок другої сесії Бердянської міської ради VI скликання від 12 грудня 2013 року № 11 та зареєстрованим виконавчим комітетом Бердянської міської ради (далі – Виконком) 14.01.2014 за № 10991050005003509, є юридичною особою. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи - від 18.04.2011 серії А01 № 694365.

Згідно з довідкою з ЄДРПОУ від 11.09.2013 № 811298, одними з основних видів діяльності КП «Бердянськводоканал» є забір, очищення та постачання води (код за КВЕД-2010 – 36.00) та каналізація, відведення й очищення стічних вод (код за КВЕД-2010 – 37.00).

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Бердянськводоканал» є суб'єктом господарювання.

Підприємством отримано ліцензію Національної комісії регулювання електроенергетики України від 17.06.2011 серії АГ № 500015 на здійснення діяльності з

централізованого водопостачання та водовідведення.

КП «Бердянськводоканал» займає монопольне (домінуюче) становище на ринках централізованого водопостачання та водовідведення у територіальних (географічних) межах м. Бердянськ Запорізької області (в межах мереж обслуговування) як суб'єкт природної монополії.

Взаємовідносини, які виникають в процесі надання і отримання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення між виробниками або виконавцями та споживачами, регулюються, зокрема:

- Законами України «Про питну воду та питне водопостачання», «Про житлово-комунальні послуги»,

- Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (далі – Правила № 630),

- іншими нормативно-правовими актами.

В червні 2014 року адміністративною колегією обласного територіального відділення було прийняте Рішення про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 25.06.2014 №29-рш по справі № 02/19-14 (далі – Рішення) з боку КП «Бердянськводоканал» на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

В ході розгляду справи № 02/19-14 було встановлено, що умови договорів на надання послуг з постачання холодної води і водовідведення, які уклало КП «Бердянськводоканал» з фізичними особами (населенням), не відповідають змісту та умовам Типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (далі – Типовий договір). Зокрема умовами вказаних договорів передбачено, що КП «Бердянськводоканал» має право нараховувати обсяг спожитих послуг за пропускною спроможністю труби вводу при швидкості руху води в ній 2,0 м/сек. та дією її повним перерізом протягом 24 годин на добу за останній розрахунковий місяць у разі: відмови споживача виконувати приписи виконавця, спрямовані на забезпечення якісного обліку спожитої води; несвоєчасного повідомлення споживачем щодо кількості тимчасово проживаючих осіб або відмови надати дані про кількість споживачів та інші відомості, що впливають на розрахунок обсягу спожитої води; самовільного підключення до міських мереж водопостачання і каналізації та безоблікового споживання води і послуг каналізації, коли споживання не зареєстровано у відділі збуту виконавця (пункт 17).

Тому, дії КП «Бердянськводоканал», які полягають в укладанні зі споживачами (населенням) договорів на надання послуг з постачання холодної води і водовідведення, зміст та умови яких порушують права споживачів та не відповідають вимогам Типового договору, пунктом 5 Рішення визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, шляхом дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Пунктом 7 Рішення, адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення зобов'язала КП «Бердянськводоканал» припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 5 Рішення, шляхом приведення умов договорів про надання послуг з водопостачання та водовідведення, які порушують права споживачів (населення), у відповідність до Типового договору.

Рішення територіального відділення було оскаржено КП «Бердянськводоканал» до господарського суду.

Рішенням господарського суду Запорізької області від 04.11.2014 у задоволенні позову Підприємству відмовлено.

Постановою Вищого господарського суду від 21.04.2015 Рішення першої інстанції залишено без змін.

Таким чином, встановлене Рішенням зобов'язання щодо припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом приведення умов договорів про надання послуг з водопостачання та водовідведення, які порушують права споживачів (населення), у відповідність до Типового договору, підлягає виконанню. Термін виконання - червень 2015 року.

Листом від 13.05.2015 року №1721, як підтвердження виконання пункту 7 Рішення, Підприємство направило на адресу територіального відділення декілька екземплярів договорів про надання послуг з водопостачання та водовідведення та додаткові угоди до договорів з абонентами-населенням. Зміст наданих КП «Бердянськводоканал» договорів відповідав вимогам Типового договору.

Проте, в ході розгляду заяви гр. *[інформація з обмеженим доступом]* територіальним відділенням було встановлено, що зміст та умови укладеного з Заявником Договору про надання послуг з постачання холодної води і водовідведення від *[інформація з обмеженим доступом]* не приведені у відповідність до Типового договору. Так, в пункті 17 Договору зазначено, що КП «Бердянськводоканал» має право нараховувати обсяг спожитих послуг за пропускною спроможністю труби вводу при швидкості руху води в ній 2,0 м/сек. та дією її повним перерізом протягом 24 годин на добу за останній розрахунковий місяць у разі: відмови споживача виконувати приписи виконавця, спрямовані на забезпечення якісного обліку спожитої води; несвоєчасного повідомлення споживачем щодо кількості тимчасово проживаючих осіб або відмови надати дані про кількість споживачів та інші відомості, що впливають на розрахунок обсягу спожитої води; самовільного підключення до міських мереж водопостачання і каналізації та безоблікового споживання води і послуг каналізації, коли споживання не зареєстровано у відділі збуту виконавця. Тобто, КП «Бердянськводоканал» не виконало зобов'язання, визначені пунктом 7 Рішення.

Не виконання Підприємством зобов'язання, встановленого Рішенням, а саме не приведення змісту та умов Договору із Заявником до вимог Типового договору, надало можливість КП «Бердянськводоканал» застосувати неправомірно включені до Договору умови, що призвело до ущемлення інтересів споживача.

Так, за виявлене безоблікове споживання води гр. *[інформація з обмеженим доступом]*, КП «Бердянськводоканал» згідно з пунктом 17 Договору, було нараховано Заявнику обсяг спожитих послуг за пропускною спроможністю труби вводу при швидкості руху води в ній 2,0 м/сек. та дією її повним перерізом протягом 24 годин на добу, що суперечить чинному законодавству.

Відповідно до пункту 8 Правил № 630, які регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг та споживачами, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надаються споживачеві згідно з договором, що оформляється на основі Типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

Вимогами Типового договору передбачено, що плата за надані послуги з постачання холодної води і водовідведення нараховується за показниками засобів обліку води або за нормативами (нормами) споживання.

Відповідно до пункту 11 Типового договору, за наявності у квартирі засобів обліку води справляння плати за нормативами (нормами) споживання не допускається, крім випадків, передбачених договором на встановлення засобів обліку.

Вимогами Типового договору передбачено, що плата за надані послуги з постачання холодної води і водовідведення нараховується за показниками засобів обліку води або за нормативами (нормами) споживання.

Відповідно до чинного законодавства сторони, при укладанні договору на основі затвердженого Типового договору, не можуть відступати від змісту Типового договору, але мають право конкретизувати його умови.

Слід зазначити, що вищезазначені законодавчі вимоги були чинними і на момент прийняття адміністративною колегією територіального відділення Рішення.

Таким чином, наявність в Договорі умов щодо розрахунку витрат води за пропускнуою спроможністю труби вводу, які не передбачені умовами Типового договору, призводить до ущемлення інтересів споживача.

Органом державного регулювання діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), до повноважень якого, згідно з пунктом 4 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого Указом Президента України від 10.09.2014 №715/2014, НКРЕКП відноситься, зокрема, розгляд звернень споживачів та надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів НКРЕКП.

За роз'ясненням НКРЕКП (лист від 11.04.2016 №40-12/248), КП «Бердянськводоканал» має переукласти договір про надання послуг з постачання холодної води і водовідведення від 11.10.2011, укладений з Заявником на основі редакції Типового договору.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» розпорядження, рішення та вимоги органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, вимоги уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення в межах їх компетенції є обов'язковими для виконання у визначені ними строки, якщо інше не передбачено законом. Невиконання розпоряджень, рішень та вимог органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, вимог уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення тягне за собою передбачену законом відповідальність.

Згідно з частиною другою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання. За приписами пункту 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», невиконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету України або їх виконання не в повному обсязі є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи вищевикладене, дії КП «Бердянськводоканал», які полягають у не виконанні зобов'язання, встановленого пунктом 7 Рішення про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 25.06.2014 №29-рш по справі 02/19-14, а саме не приведення змісту та умов Договору із споживачами (населенням) до вимог Типового договору, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді виконання рішення не в повному обсязі.

На подання з попередніми висновками від 08.07.2016 №02-98-спр по справі № 02/10-16 КП «Бердянськводоканал» (лист від 21.07.2016 №2552), надало перелік абонентів (у кількості 1524 абонента), з якими Підприємство переуклало договори про надання послуг з водопостачання та водовідведення у відповідності до Типового договору, повідомило територіальне відділення про укладання з гр. [інформація з обмеженим доступом] договору про надання послуг з водопостачання та водовідведення від [інформація з обмеженим доступом] та надало його копію.

Крім того, листом від 09.09.2016 №3773 КП «Бердянськводоканал» повідомило територіальне відділення (на вимогу територіального відділення від 29.08.2016 №02-18/05-

1832) про те, що «... Станом на 01.09.2016 на обліку КП «Бердянськводоканал» всього споживачів – [інформація з обмеженим доступом], у тому числі населення – [інформація з обмеженим доступом], На виконання рішення адміністративної колегії Запорізького обласного територіального відділення від 25.06.2014 №29-рш по справі №02/19-14 службою збуту приведено умови договорів на надання послуг з постачання холодної води і водовідведення у відповідність до Типового договору, станом на 01.09.2016, у кількості [інформація з обмеженим доступом], робота по приведенню у відповідність продовжується. За період з 25.06.2014 по 15.06.2016 споживачам фізичним особам нарахування плати за наші послуги на підставі пункту 3.3 та пункту 3.4 Правил №190 (за пропускнуою спроможністю труби вводу) не здійснювалось.» (мова оригіналу).

Отже, станом на 01.09.2016 Підприємство пункт 7 Рішення про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 25.06.2014 №29-рш по справі 02/19-14 виконано не в повному обсязі.

Заявником на подання з попередніми висновками від 08.07.2016 №02-98-спр по справі №02/10-16 заперечень не надано.

Частиною 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення вищезазначеного порушення передбачена відповідальність у вигляді накладення штрафу у розмірі до 10 % доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Чистий дохід КП «Бердянськводоканал» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), згідно звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2015 рік, складає [інформація з обмеженим доступом] гривень.

При визначенні розміру штрафу враховано, що КП «Бердянськводоканал»:

- співпрацювало з територіальним відділенням у розслідуванні справи,
- вчинено одне порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14.03.2012 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії КП «Бердянськводоканал», які полягають у виконанні не в повному обсязі зобов'язання, встановленого пунктом 7 Рішення про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 25.06.2014 №29-рш по справі 02/19-14, а саме не приведення змісту та умов Договору із споживачами (населенням) до вимог Типового договору, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді виконання не в повному обсязі рішення органів Антимонопольного комітету України.

2. Згідно з частиною другою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, зазначене у пункті 1 цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Бердянськводоканал» Бердянської міської ради (71112, м. Бердянськ,

пр. Пролетарський, 97, код за ЄДРПОУ 37622628) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п'яти днів з дня сплати штрафу, суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії територіального відділення

О.М. Білий

В.о. голови територіального відділення

Н. Л. Балора